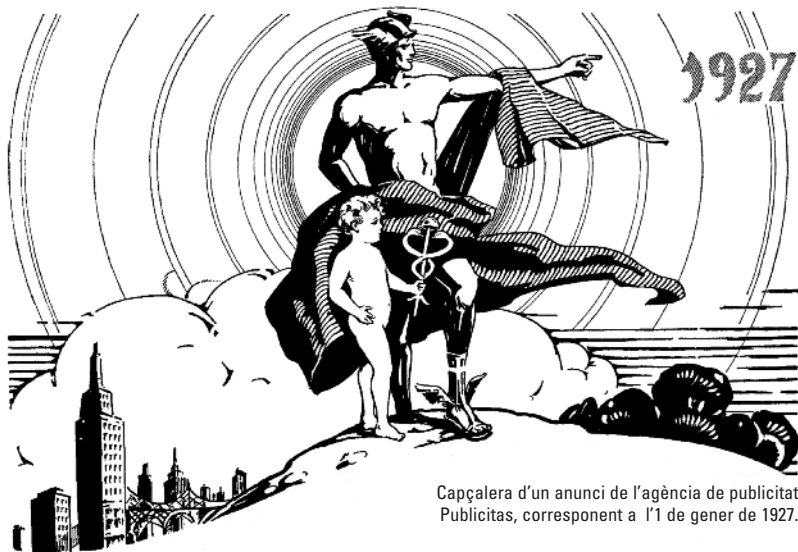

Presentació

Aquest llibre ha estat possible gràcies a Internet i l'amistat sorgida entre gent diversa que comparteix la passió per Barcelona i l'admiració per un déu de l'antiga Grècia, Hermes, protector del comerç i moltes altres activitats, com veurem a través de les nou passejades en què s'estructura.

Hermes és omnipresent a Barcelona, malgrat que la majoria de vegades passa desapercebut als nostres ulls, tan acostumats a mirar sense observar. De fet, quan ens vam veure per primer cop els que actualment constituïm el col·lectiu *Caçadors d'Hermes*, ja hi havia qui coneixia el personatge a fons, però per a la resta fou tota una descoberta.

Capçalera d'un anunci de l'agència de publicitat Publicitas, corresponent a l'1 de gener de 1927.

La Barcelona d'Hermes

D'aleshores ençà, hem realitzat unes quantes rutes a la recerca d'imatges hermètiques amagades als carrers de Barcelona. Tot i així, és possible que encara se'ns n'escapi alguna.

La presència d'Hermes a Barcelona, com en altres indrets arreu del món, és nombrosa i constant. Això també ho saben molt bé les persones que ens han ajudat a fer possible aquest llibre, gent que per damunt de tot estima la ciutat i que ens acompanyarà en cadascun dels recorreguts: Max, Mireia Valls, Xavier Theros, Guillem Martínez, Ricard Martínez, Dani Cortijo, Aureli Vázquez, Imma Santos, Daniel Venteo, José Pardo i Carme Grandas. Amb ells, aprofundirem en el coneixement de la part més amagada d'una història que no apareix als manuals ni s'explica a les escoles.

Quina és, però, la importància del personatge? Si ens ajustem a la mitologia grega, descobrirem que Hermes és fill de Zeus i una nimfa, la plèiade Maia, a més de ser germanastre d'Hèracles. En canvi, en la mitologia romana trobarem el seu equivalent en Mercuri; o en Thot, si pensem en l'antic Egipte; en Loki, en la mitologia nòrdica; i en l'arcàngel Sant Rafael, si ens fixem en la cultura judeocristiana.

Segons la llegenda grega, Hermes fou el fundador de Barcelona, juntament amb el seu germà Hèracles, encara que la fama se l'hagi emportat aquest últim, en la seva versió romana: Hèrcules. Actualment, poca gent recorda que, després del quart treball d'Hèracles, tots dos germans van iniciar un llarg viatge en companyia de Jàson i els argonautes, a la recerca del velló d'or, que era la pell del moltó alat Crisomal·los, indispensable perquè Jàson regnés a Iolkos, Tessàlia. L'estol era format per nou barques, una de les quals es va perdre pel camí i va aparèixer just on ara s'aixeca la muntanya de Montjuïc. El lloc els va agradar tant que van decidir fundar-hi una ciutat i donar-li el nom de *Barca nona*, en referència a la novena barca extraviada.

Una segona llegenda explica que Hèracles i la princesa Pirene es van enamorar, però Túbal, rei d'Ibèria i pare de la donzella, prohibí la relació i desterrà l'heroi. A partir d'aquell moment, Pirene va començar a vagar pels boscos, sumida en

La Barcelona d'Hermes

una gran tristesa. Un dia va trobar-se Gerió (ésser antropomorf de tres caps) que, després de matar son pare, la volia posseir. Pirene va aconseguir fugir i amagar-se, però el monstre, enrabiat, va calar foc al bosc per fer-la sortir de l'amagatall. Una àliga que ho va veure tot va avisar Hèracles, que acudí veloç per salvar la seva estimada, però va arribar massa tard i ella va morir als seus braços. El semidéu grec cobrí el cos de la noia amb grans pedres, per fer-li un mausoleu, i formà un massís que començava al Cantàbric i acabava al cap de Creus: els Pirineus. Després, en marxar, el seu vaixell va embarrancar a Montjuïc, on fundà Barcelona amb l'ajut d'Hermes.

L'origen mitològic de la ciutat seria motiu suficient per concedir a Hermes l'atenció que es mereix, més encara si considerem que encarna l'eloqüència, el comerç i les finances i que actua com a protector dels viatgers, inspirador de l'art i promotor de les ciències cosmogòniques, com ara l'astronomia, l'astrologia i l'alquímia. D'aquesta manera, la seva presència és freqüent en edificis i monuments, així com en nombrosos logotips d'empreses relacionades amb els viatges, la missatgeria o l'automoció, en les seves múltiples formes i representacions.

En definitiva, et convidem a fer una llarga caminada a la recerca dels Hermes barcelonins. En acabar, reconeixeràs coses que sempre havien estat presents, però que t'havien passat desapercebudes. Segurament, també trobaràs imatges hermetiques que nosaltres hem omès, voluntàriament o per desconeixement, i tindràs l'oportunitat d'afegir noves peces a la col·lecció.

Una recomanació final: calça't unes bones sabates i no t'oblidis mai de la càmera fotogràfica!

Caçadors d'Hermes*

*Col·lectiu format per Enrique Camós, Jordi Casadevall, Ángeles Durán, Núria Manchado, Roser Messa, Albert Muñoz, Mariana Oviedo, Andrés Paredes, Neus Prats, Xavi Soro i Alba Vendrell.